

ДЕТЕРМІНАНТИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ТРАНСПОРТУ

Сахацький Д.С., Національний транспортний університет, Київ, Україна, sdanilo@yahoo.com, orcid.org/0009-0009-5314-6613

DETERMINANTS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT OF TRANSPORT ENTERPRISES

Sakhatskyi D., National Transport University, Kyiv, Ukraine, sdanilo@yahoo.com, orcid.org/0009-0009-5314-6613

Постановка проблеми. Інноваційний розвиток у сфері транспорту є ключовим фактором в сучасній економіці, оскільки він не тільки сприяє підвищенню ефективності, конкурентоспроможності та сталості окремих підприємств, але й ефективна транспортна система стимулює розвиток промисловості, залучення інвестицій, створюючи сприятливі умови зростання рівня життя та підвищення соціально-економічної активності населення. Тому розвинута та ефективна транспортна система є необхідним чинником для сталого економічного розвитку держави і дослідження детермінант інноваційного розвитку підприємств транспортної галузі виявляється надзвичайно важливим з точки зору розуміння факторів, що впливають на їхню здатність до інноваційного впровадження та успіху на ринку.

Мета статті полягає у визначенні та аналізі ключових детермінант, що сприяють інноваційному розвитку у транспортній галузі.

Виклад основного матеріалу. Дослідження сутності інноваційного розвитку підприємства є невід'ємною складовою сучасного бізнес-середовища, оскільки воно сприяє впровадженню новаторських ідей, технологій та стратегій, що сприяють підвищенню конкурентоспроможності та стійкості компанії. Інноваційний розвиток дозволяє підприємствам адаптуватися до змін в економічному оточенні, розширювати ринкові можливості, покращувати продуктивність та ефективність операцій. Вивчення цього процесу дозволяє не лише визначити потенційні переваги для підприємства, але й врахувати ризики та виклики, що можуть виникнути внаслідок інновацій. Відомості, отримані в результаті дослідження, надають підґрунтя для розробки ефективних стратегій управління інноваційним розвитком, що в свою чергу сприяє створенню стійкого та успішного бізнесу в сучасних умовах.

Взагалі, еволюція підприємства є неперервним процесом, який характеризується послідовними та безперервними змінами у якісному чи кількісному вираженні, що виникають під впливом різноманітних факторів. В економічній літературі існує багато трактувань науковцями дефініції економічний розвиток. Так, визначаючи поняття «економічний розвиток» автори [1] стверджують, що його сутність можна розкрити, з одного боку, за допомогою висвітлення різних аспектів власне даного процесу, з іншого – на основі порівняння економічного розвитку з такими близькими категоріями, як прогрес, еволюція, модернізація, зростання тощо. Найбільш загальне (філософське) поняття розвитку пов'язується з якісними змінами об'єктів, появою нових суспільних форм, інновацій, а також із трансформацією внутрішніх і зовнішніх зв'язків між цими об'єктами».

Економічна енциклопедія трактує економічний розвиток як незворотні, закономірні зміни технологічного способу виробництва (спосіб виробництва, що базується на техніко-економічному поєднанні речових і особистісних факторів виробництва, комплексі техніко-технологічних відносин між речовими елементами продуктивних сил і систем техніко-економічних відносин) [2].

А.Ю. Сірко стверджує, що економічний розвиток – це перехід закономірних якісно-кількісних змін економічної системи в довгостроковому періоді, які відбувається з обмеженими економічними ресурсами під дією потреб та інтересів суспільства в довгостроковій перспективі. [3]

Більш глибокий аналіз існуючих поглядів, дозволяє відзначити, що основний акцент здійснюється дослідниками на трьох взаємопов'язаних процесах: зміни, поліпшення та зростання. Тому розвиток економічних систем необхідно розглядати як такий, що спрямований на підвищення їх конкурентоспроможності, нагромадження потенціалу для зростання, реалізація якого відкриває можливості для нового, якісного та сталого їх розвитку.

Отже, у більш вузькому тлумаченні розвиток представляє собою стан або результат певних змін у функціонуванні компанії, що виникають під впливом внутрішніх та зовнішніх чинників

середовища. Наслідком діалектичних процесів розвитку економіки є формування інноваційного розвитку.

Загальне розуміння поняття «інноваційний розвиток» представлено як в працях вітчизняних дослідників, так і в зарубіжних дослідженнях на різних ієрархічних рівнях – на макрорівні, де дана категорія використовується при аналізі потенціалу країн, великих економік, відстеженні результатів науково-технічного прогресу у великих системах, при формуванні стратегій розвитку та на рівні окремих суб'єктів господарювання (підприємствах, організаціях, компаніях). Проте, аналіз наукового доробку щодо цього питання показує, що різні вчені надають власну інтерпретацію поняттю інноваційного розвитку та вказують на необхідність подальшого розгляду цієї проблеми (табл.1)

Таблиця 1 – Визначення науковцями дефініції «інноваційний розвиток підприємства»
Table 1 – Scientists define the definition of «innovative development of the enterprise»

Автор	Визначення
Б.Санто [4]	Впровадження нових продуктів і технологій, заснованих на наукових дослідженнях і розробках.
Й.Шумпетер [5]	Процес вкладення коштів економіку, що забезпечує зміну поколінь техніки та технологій.
Б. Твісс [6.]	Процес, в якому винахід або ідея набуває економічного змісту.
Макаренко С. [7]	Діяльність підприємства, яка пов'язана із постійним пошуком нових методів та технологій задоволення потреб споживачів та покращення фінансового стану підприємства.
Ілляшенко С. [8]	Процес господарювання, який побудований на безперервному пошуку новітніх методів використання потенціалу підприємства за сучасних умов зовнішнього та внутрішнього середовища та впливу ринків збуту.
Стаднік В., Йохна М. [9]	Такий, що характеризується сукупністю змін, зумовлених інноваційними перетвореннями, що ведуть до формування якісно нових властивостей підприємства, завдяки яким воно стає більш життєздатним у конкурентному середовищі і спроможним до суттєвого поліпшення своєї економічної динаміки, що проявлятиметься у його кількісному зростанні і збільшенні ринкової вартості.
Федулова І. [10]	Розвиток підприємства, який зумовлено використанням інновацій.

Наведена багатогранність визначень поняття «інноваційний розвиток підприємства», свідчить про існування тісного взаємозв'язку між інноваціями, інноваційною діяльністю, безпосередньо економічним розвитком та інноваційним розвитком підприємства. При цьому дані процеси тісно залежать від рівня інноваційної активності та інноваційного потенціалу підприємств і спостерігається тісна взаємодія між інноваційним розвитком та ефектами від нововведень на підприємстві.

Тому пропонується інноваційний розвиток на підприємствах транспорту визначать як процес впровадження нововведень, які сприяють покращенню технологій, методів управління, продуктів чи послуг у транспортній галузі.

Критично важливим при визначенні детермінант інноваційного розвитку підприємств транспортної галузі є врахування специфіки конкретного суб'єкта господарювання і унікальних особливостей сектору його функціонування (рис.1).

До відмінностей транспорту можна віднести такі особливості:

1.Організаційна специфіка: підприємства транспорту мають складну організаційну структуру, яка включає в себе різні підрозділи, такі як диспетчерські служби, технічні підрозділи, відділи логістики та планування маршрутів. Координація діяльності цих підрозділів та взаємодія між ними відіграють ключову роль у забезпеченні ефективності та безперебійності транспортних послуг.

2.Технологічна специфіка: транспортна галузь є високотехнологічною, оскільки вона використовує різноманітні технології для управління та обслуговування транспортних засобів. Це включає в себе системи GPS для навігації, системи моніторингу та діагностики стану транспортних засобів, а також системи керування рухом та безпекою на дорогах.

3.Технічна специфіка: підприємства транспорту мають специфічні технічні вимоги, пов'язані з обслуговуванням, ремонтом та експлуатацією транспортних засобів. Це включає в себе наявність спеціалізованого обладнання та технічних баз для проведення ремонтних робіт, а також високу кваліфікацію персоналу, який відповідає за технічний стан транспортних засобів.

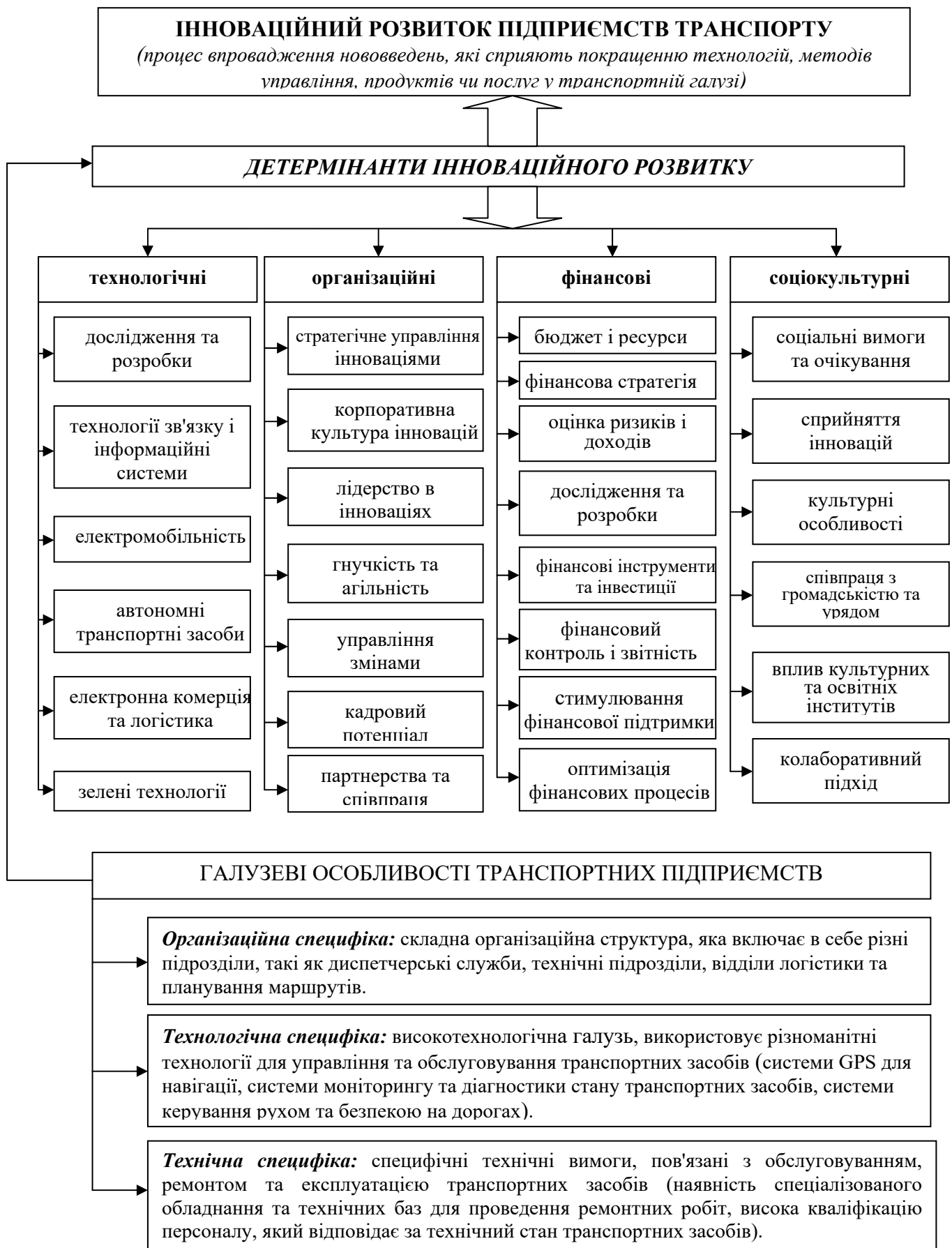

Рисунок 1 – Детермінанти інноваційного розвитку підприємств транспорту
Figure 1 – Determinants of innovative development of transport enterprises

Усі ці специфічні ознаки неодмінно повинні бути враховані при управлінні розвитком транспортного підприємства, оскільки безпосередньо впливають на їхню конкурентоспроможність і здатність відповідати потребам ринку. Крім того, вони охоплюють зовнішнє середовище, таке як інфраструктура та логістика, що може значно впливати на їхній розвиток. Тому адекватне розуміння та аналіз специфічних факторів транспортного сектору дозволить ефективно визначити ключові чинники, які впливають на його розвиток і вжити належних заходів для забезпечення сталого та успішного функціонування цих підприємств.

Враховуючи зазначені обставини, всі детермінанти інноваційного розвитку підприємств галузі можна згрупувати у технологічні, організаційні, фінансові та соціокультурні аспекти.

Технологічний аспект включає детермінанти, які спрямовані на впровадження нових технологій та інновацій у галузі транспорту:

- дослідження та розробки (R&D): інвестиції в дослідження та розробки нових технологій є однією з ключових детермінант, що передбачає створення нових матеріалів для зменшення ваги транспортних засобів, розробку нових двигунів для зменшення викидів та покращення паливної ефективності, а також впровадження автономних технологій для підвищення безпеки та ефективності транспортних послуг;

- технології зв'язку і інформаційні системи: впровадження передових технологій зв'язку, таких як Інтернет речей (IoT), штучний інтелект (ШІ) та аналітика даних, допомагає вдосконалити системи моніторингу та управління транспортними потоками, що сприяє покращенню безпеки та ефективності;

- електромобільність: розвиток технологій електромобільності, включаючи батареї високої щільності, швидке заряджання та розвиток інфраструктури зарядних станцій, є важливим аспектом технологічного розвитку транспорту для зменшення викидів та залежності від нафтових палив;

- автономні транспортні засоби (АТЗ): впровадження автономних транспортних засобів, таких як автономні автомобілі, дрони та автономні судна, може революціонізувати транспортну систему, забезпечуючи безпеку, ефективність та зручність;

- електронна комерція та логістика: використання електронної комерції та передових технологій у сфері логістики, таких як автоматизовані системи управління складами та транспортом, може значно підвищити ефективність та швидкість доставки товарів;

- зелені технології: розвиток зелених технологій, таких як вітроенергетика для електричного транспорту або сонячні батареї для живлення електронних пристроїв у транспортних засобах, може допомогти зменшити вплив транспорту на навколишнє середовище.

Отже, ці детермінанти спільно визначають технологічну картину інноваційного розвитку підприємств транспорту, спрямовану на покращення ефективності, безпеки, екологічності та зручності транспортних послуг.

Організаційний аспект інноваційного розвитку підприємств транспорту охоплює такі детермінанти, які визначають способи впровадження інновацій та управління цим процесом всередині організації:

- стратегічне управління інноваціями: розробка чіткої стратегії щодо інноваційного розвитку, включаючи визначення цілей, пріоритетів та планів дій, є ключовим детермінантом. Ефективне стратегічне управління дозволяє організації визначати свої потреби в інноваціях та обґрунтовувати шляхи для їх досягнення;

- корпоративна культура інновацій: створення сприятливої корпоративної культури, що підтримує інновації, є важливим аспектом. Це включає створення середовища, де співробітники мотивовані для висловлювання нових ідей, експериментів та прийняття ризику;

- лідерство в інноваціях: залучення керівництва підприємства до підтримки та просування інновацій є важливим аспектом. Лідери повинні створювати відкриту атмосферу, сприяючи співпраці та інноваційним ініціативам у всіх рівнях організації;

- гнучкість та агільність: важливо мати гнучкі організаційні структури, що сприяють швидкому реагуванню на зміни та інноваційним ініціативам. Методи роботи, такі як агільний розвиток, можуть допомогти вирішувати проблеми швидко та ефективно (основна ідея агільності полягає у тому, щоб розробляти продукт чи вирішувати проблему шляхом постійної комунікації, співпраці та адаптації до змін, які виникають під час процесу розробки). Дана методологія управління проектами та розробки продуктів базується на ітеративному та інкрементному підходах до роботи;

– управління змінами: здатність управляти змінами, пов'язаними з інноваціями, включаючи впровадження нових технологій, процесів та культурних змін, є ключовим аспектом організаційного розвитку;

– кадровий потенціал: наявність кваліфікованого та мотивованого персоналу, здатного до реалізації інноваційних ідей та проектів, є важливою детермінантою. Організація повинна забезпечити навчання та розвиток персоналу в напрямку інноваційних компетенцій;

– партнерства та співпраця: встановлення партнерств з іншими підприємствами, університетами, дослідницькими установами та урядовими органами може допомогти в обміні знаннями, ресурсами та технологіями, що сприяє інноваційному розвитку.

Зазначені детермінанти спільно визначають організаційний контекст інноваційного розвитку підприємств транспорту, спрямований на створення сприятливої атмосфери для інновацій та покращення ефективності та конкурентоспроможності організації.

Фінансовий аспект інноваційного розвитку підприємств транспорту охоплює детермінанти, які визначають фінансові можливості та стратегії впровадження інновацій:

– бюджет і ресурси: наявність достатніх фінансових ресурсів є надзвичайно важливою детермінантою успішного впровадження інновацій. Це включає як внутрішні ресурси (власні кошти підприємства, прибуток, амортизація), так і зовнішні, такі як кредити, інвестиції або гранти;

– фінансова стратегія: розробка чіткої фінансової стратегії, яка враховує потреби в інвестиціях в дослідження та розробки, закупівлю нових технологій та забезпечення фінансової стійкості під час процесу інновацій;

– оцінка ризиків і доходів: аналіз ризиків та потенційних доходів від інноваційних проектів є важливою детермінантою фінансової стратегії. Підприємства повинні оцінювати фінансові наслідки впровадження інновацій, включаючи можливі витрати та прибуток;

– фінансові інструменти та інвестиції: використання різних фінансових інструментів, таких як власний капітал, позиковий капітал, флотація компаній, емісія акцій, облігації, інвестиційні фонди та інші інвестиційні засоби, є визначальними детермінантами для забезпечення фінансової підтримки інновацій;

– фінансовий контроль і звітність: забезпечення ефективного фінансового контролю та звітності є ключовим детермінантом фінансової стійкості підприємства під час впровадження інновацій. Це включає контроль за витратами, бюджетування, аналіз фінансових показників та звітність перед зацікавленими сторонами;

– стимулювання фінансової підтримки: залучення додаткових джерел фінансування шляхом стимулювання інвестицій з боку уряду, інвестиційних фондів, програм грантів або інших фінансових інструментів.

– оптимізація фінансових процесів: використання сучасних технологій та методів фінансового управління, таких як автоматизація фінансових операцій, впровадження хмарних рішень, аналіз даних та прогнозування фінансових результатів.

Отже, ці детермінанти спільно визначають фінансовий контекст інноваційного розвитку підприємств транспорту, спрямований на забезпечення фінансової стійкості та підтримки інноваційних ініціатив.

Соціокультурний аспект інноваційного розвитку підприємств транспорту включає детермінанти, які визначають взаємодію з соціальними та культурними чинниками в процесі впровадження інновацій:

– соціальні вимоги та очікування: розуміння соціальних потреб, очікувань та пріоритетів споживачів та інших зацікавлених сторін є важливою детермінантою. Підприємства транспорту повинні адаптуватися до соціокультурного контексту, враховуючи, наприклад, вимоги щодо екологічності, зручності та доступності транспортних послуг;

– сприйняття інновацій: рівень прийняття та готовності споживачів приймати нові технології та інновації також впливає на інноваційний розвиток. Підприємства повинні враховувати соціальні уподобання та переваги споживачів під час розробки та впровадження нових продуктів або послуг;

– культурні особливості: культурні аспекти, такі як мова, вірування, традиції та звичаї, можуть впливати на сприйняття та прийняття інновацій у різних країнах та регіонах. Підприємства повинні адаптувати свої інноваційні стратегії до місцевого соціокультурного контексту;

– співпраця з громадськістю та урядом: залучення громадськості та урядових органів до процесу розробки та впровадження інновацій може сприяти підвищенню прийняття та підтримки нових ініціатив. Комунікація з громадськістю, використання соціальних медіа та участь у громадських обговореннях можуть допомогти підприємствам зрозуміти та врахувати соціальні потреби та становище громади;

– вплив культурних та освітніх інститутів: співпраця з університетами, дослідницькими установами та іншими освітніми закладами може сприяти інтелектуальному обміну та розвитку нових інновацій. Також культурні інститути можуть впливати на створення сприятливого середовища для розвитку інновацій в галузі транспорту;

– колаборативний підхід: розвиток інновацій може вимагати колаборації з різними групами та організаціями, такими як стартапи, академічні установи, громадські організації та інші. Побудова партнерств та співпраця може сприяти створенню ефективних інноваційних екосистем у сфері транспорту.

Саме ці детермінанти допомагають підприємствам транспорту враховувати соціокультурні аспекти в процесі розробки та впровадження інновацій, що сприяє більш успішному та прийнятному реалізації нових ідей та продуктів.

Дії детермінант можуть бути піддані різноманітним загрозам, які можуть впливати на розвиток транспортних підприємств. Найбільш поширеними загрозами є: економічні фактори (зміни в економічних умовах, такі як зростання вартості палива або зміни валютних курсів, можуть негативно позначитися на фінансовому стані підприємств транспорту), технологічна зміна (різке впровадження нових технологій може вимагати значних інвестицій та перепланування бізнес-процесів, що може бути викликом для деяких підприємств), зміни в законодавстві (постійні зміни в правовому середовищі, такі як нові правила щодо безпеки на дорогах або обмеження на рекламу автомобілів, можуть вимагати адаптації та додаткових витрат для підприємств), конкурентні тиск (зростаюча конкуренція в транспортній галузі може ставити під загрозу прибутковість та ринкову позицію підприємств, особливо якщо вони не можуть ефективно конкурувати з іншими учасниками ринку), екологічні проблеми (строгіше законодавство щодо екологічних стандартів може потребувати від підприємств транспорту здійснення значних інвестицій у зелені технології та відновлювану енергію).

Отже, надзвичайно важливим є врахування підприємствами цих загроз і вжиття відповідних превентивних заходів для збереження встановленого напрямку інноваційного розвитку і досягнення бажаного рівня конкурентоспроможності та забезпечення сталого й ефективного функціонування на ринку транспортних послуг.

Висновки. Інноваційний розвиток транспорту є безальтернативним шляхом через його потенціал трансформувати ефективність, безпеку та сталість транспортних систем, а також здатність сприяти сталому розвитку економіки всієї країни. Цей процес є складним та багатограним, який залежить від численних детермінант. Однак з урахуванням унікальності транспортного комплексу, важливо розглядати інновації з організаційних, технологічних та технічних аспектів, враховуючи специфічні виклики та можливості.

Для успішного інноваційного розвитку необхідним є стимулювання творчості та ініціативи серед персоналу, вдосконалення співпраці з науково-дослідними установами та галузевими партнерами, а також надання переваги стратегічному плануванню та інвестиціям у дослідження та розвиток. Належне управління ризиками, врахування соціальних аспектів та сприяння створенню сприятливого інноваційного середовища можуть допомогти підприємствам транспорту досягти успішної інноваційної трансформації та зберегти конкурентоспроможність в сучасному глобальному ринковому середовищі.

ПЕРЕЛІК ПОСИЛАНЬ

- 1.Климко Г.Н. та ін. Основи економічної теорії: політекономічний аспект: підручник для студ. екон. спец. вузів / 2. вид., перероб. і доп. Київ : Вища школа : Знання, 1997. 473 с.
2. Економічна енциклопедія: У трьох томах.Т.3/Редкол.:...С.В.Мочерний (відп.ред.) та ін. К.:Видавничий центр «Академія», 2002. 952с.
3. Сірко А.Ю. Сутність та визначення поняття економічного розвитку підприємства. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2016. № 14. С. 541-545

- 4.Santo B. Innovacio a gazdasagi fejlesztes eszkoze (Innovation as a Means of Economic Development), Hungarian, by Muszaki konyvkiado, Budapest 1985. pp. 296.
- 5.Schumpeter Joseph Alois: Das Wesen und der Hauptinhalt der theoretischen Nationalökonomie 3. Aufl. Unveränd. Nachdr. der 2. Aufl. 1970. Berlin : Duncker und Humblot, 1998.
6. Twiss BC Managing Technological Innovation: 2nd Edition, Longman, London (1980), 240 pp
- 7.Formation of an Innovative Competitiveness Management System of the Enterprise: On the Case of Ukraine's Healthcare / S. Makarenko et al. Journal of Economics and Management Sciences. 2020. vol. 3, № 1, pp. 1–12. URL: <https://doi.org/10.30560/jems.v3n1p1>
8. Ілляшенко С. М. Інновації і маркетинг – рушійні сили економічного розвитку: монографія. Суми: ТОВ «Друкарський дім «Папірус», 2012. 536 с.
- 9.Стадник В. В., Йохна М. А. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства: навч.посіб. Хмельницький: ХНУ, 2011. 327с.
- 10.Федулова Л. І. Інноваційна економіка: підручник. К.:Либідь, 2006. 480 с.

REFERENCES

1. Klymko H.N. ta in. Osnovy ekonomichnoyi teorii: politekonomichnyy aspect [Basics of economic theory: political economic aspect].: pidruchnyk dlya stud. ekon. spets. vuziv / 2. vyd., pererob. i dop. Kyiv : Vyshcha shkola : Znannya, 1997. 473 s. [in Ukrainian].
2. Ekonomichna entsyklopediya: U tr'okh tomakh. [Economic encyclopedia: In three volumes.] T.3/Redkol.:...S.V.Mochernyy (vidp.red.) ta in. K.:Vydavnychyy tsentr «Akademiya», 2002. 952s. [in Ukrainian].
3. Sirko, A.Y. The essence and definition of the concept of economic development of the enterprise, Global and national economic problems, 2016, vol. 14, pp. 541–545 [in Ukrainian].
- 4.Santo B. Innovacio a gazdasagi fejlesztes eszkoze (Innovation as a Means of Economic Development), Hungarian, by Muszaki konyvkiado, Budapest 1985. pp. 296. [in English].
- 5.Schumpeter Joseph Alois: Das Wesen und der Hauptinhalt der theoretischen Nationalökonomie 3. Aufl. Unveränd. Nachdr. der 2. Aufl. 1970. Berlin : Duncker und Humblot, 1998. [in English].
6. Twiss BC, Managing Technological Innovation: 2nd Edition, Longman, London (1980), 240 pp
- 7.Formation of an Innovative Competitiveness Management System of the Enterprise: On the Case of Ukraine's Healthcare. 2020. vol. 3, № 1, pp. 1–12. URL: <https://doi.org/10.30560/jems.v3n1p1>
8. Ilyashenko S. M. Innovatsiyi i marketynh – rushiyni syly ekonomichnoho rozvytku: monohrafiya. [Innovations and marketing – driving forces of economic development: monograph.]. Sumy: TOV «Drukars'kyu dim «Papirus», 2012. – 536 s. [in Ukrainian].
9. Stadnyk V. V., Yokhna M. A. Stratehichne upravlinnya innovatsiynym rozvytkom pidpryyemstva: navch.posib. [Strategic management of innovative development of the enterprise: training manual.]. Khmel'nyts'kyu: KHNU, 2011. 327s. [in Ukrainian].
10. Fedulova L. I. Innovatsiyina ekonomika: Pidruchnyk [Innovative economy]. K.:Lybid', 2006. – 480 s. [in Ukrainian].

РЕФЕРАТ

Сахацький Д.С. Детермінанти інноваційного розвитку підприємств транспорту / Д.С. Сахацький // Вісник Національного транспортного університету. Серія «Економічні науки». Науковий, науково-виробничий журнал. – К.: НТУ, 2024. – Вип. 2 (59).

Мета статті – визначення та аналіз ключових детермінант, що сприяють інноваційному розвитку у транспортній галузі.

На підставі аналізу сутності інноваційного розвитку запропоновано його трактування для підприємств транспорту як процесу впровадження нововведень, які сприяють покращенню технологій, методів управління, продуктів чи послуг у транспортній галузі.

Визначено організаційну, технологічну та технічну специфіку транспортних підприємств, які покладено в основу обґрунтування ключових детермінант, що визначають інноваційну активність суб'єктів господарювання.

Здійснюючи комплексний аналіз організаційних, технологічних та соціально-економічних аспектів, стаття виявляє вплив різноманітних факторів на інноваційні стратегії підприємств.

Висвітлюються перешкоди та виклики, що виникають у контексті впровадження інновацій у транспортний сектор, такі як фінансові обмеження, регуляторні вимоги та технічні складнощі.

На основі отриманих даних розробляються рекомендації щодо підвищення інноваційної активності та стимулювання розвитку підприємств транспорту, спрямовані на підвищення їхньої конкурентоспроможності та адаптації до сучасних викликів у галузі.

КЛЮЧОВІ СЛОВА: ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК, ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК, ДЕТЕРМІНАНТИ РОЗВИТКУ, ТРАНСПОРТ, ОСОБЛИВОСТІ ТРАНСПОРТУ, ІННОВАЦІЇ НА ТРАНСПОРТІ, ПІДПРИЄМСТВА ТРАНСПОРТУ

ABSTRACT

Sakhatskyi D. Determinants of innovative development of transport enterprises. *Visnyk National Transport University. Series «Economic sciences». Scientific, scientific and industrial journal.* – K.: NTU, 2024. – Issue 2 (59).

The purpose of the article is to identify and analyze key determinants contributing to innovative development in the transport industry.

Based on the analysis of the essence of innovative development, its interpretation for transport enterprises is proposed as a process of introducing innovations that contribute to the improvement of technologies, management methods, products or services in the transport industry.

The organizational, technological and technical specifics of transport enterprises are defined, which are the basis for the justification of the key determinants that determine the innovative activity of business entities.

Carrying out a comprehensive analysis of organizational, technological and socio-economic aspects, the article reveals the influence of various factors on innovative strategies of enterprises. The obstacles and challenges that arise in the context of innovation in the transport sector are highlighted, such as financial constraints, regulatory requirements and technical difficulties.

Based on the received data, recommendations are being developed to increase innovative activity and stimulate the development of transport enterprises, aimed at increasing their competitiveness and adaptation to modern challenges in the industry.

KEY WORDS: ECONOMIC DEVELOPMENT, INNOVATIVE DEVELOPMENT, DETERMINANTS OF DEVELOPMENT, TRANSPORT, TRANSPORT FEATURES, TRANSPORT INNOVATIONS, TRANSPORT ENTERPRISES

АВТОР:

Сахацький Данило Станіславович, аспірант, Національний транспортний університет, e-mail: sdanilo@yahoo.com, orcid.org/0009-0009-5314-6613

AUTHORS:

Sakhatskyi D. Graduate student of the Department of Economics of the Faculty of Economics and Law, National Transport University, Kyiv, Ukraine, e-mail: sdanilo@yahoo.com, orcid.org/0009-0009-5314-6613.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Козак Л.С., кандидат економічних наук, професор, Національний транспортний університет, завідувачка кафедри економіки, Київ, Україна.

Карпенко О.О., доктор економічних наук, професор, перший проректор Міжнародного науково-технічного університету імені академіка Юрія Бугая, Київ, Україна.

REVIEWER:

Kozak L.S., PhD, professor, head of department of economics, National Transport University, Kyiv, Ukraine.

Karpenko O.O., doctor of economic sciences, professor, first vice-rector of the Academician Yury Bugai International Scientific and Technical University, Kyiv, Ukraine.